

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — En ny aftale for energiforbrugere

(2016/C 240/05)

Ordfører: Michel LEBRUN (BE/EPP), medlem af kommunalbestyrelsen i Viroinval**Basisdokument:** Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En ny aftale for energiforbrugere

COM(2015) 339 final

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

1. Det Europæiske Regionsudvalg finder, at energiomstillingen fuldt ud skal komme slutbrugerne (husholdninger, virksomheder og industri) til gode. I denne forbindelse skal politikkerne for energistyring sigte mod, at forbrugeren er herre over sit eget forbrug, således at han kan drage fordel af nye teknologier med henblik på at reducere sin regning og bidrage til EU's indsats for at opfylde ambitiøse klimamål som aftalt på COP21 i Paris. Disse politikker bør sætte ham i stand til at tage aktiv del i markedet og nyde godt af effektive og tilstrækkelige forbrugerbeskyttelsesmekanismer, som kan blive nødvendige for at bekæmpe energifattigdom;
2. følger de fremskridt, der allerede er opnået med hensyn til rationel energianvendelse, nedsættelse af forbruget såvel som udvikling og implementering af teknologier og serviceydelser til opnåelse af en bedre energistyring på lokalt plan og for slutbrugerne, bl.a. takket være et frivilligt og dynamisk europæisk regelsæt. Den fremtidige lovgivning skal sørge for at tilskynde medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder til at fortsætte deres bestræbelser på at forbedre deres præstationsniveau med hensyn til energieffektivitet, reduktion af udledningen af drivhusgasser og udvikling af kapacitet til produktion af vedvarende energi, herunder decentraliseret produktionskapacitet;
3. konstaterer det meget store antal serviceydelser og tekniske og teknologiske løsninger, der findes i dag, eller som er under udvikling inden for styring og nedsættelse af forbruget såvel som inden for styring af den decentraliserede produktion, og den meget store variation i disse. EU skal først og fremmest sørge for at opmuntre og understøtte udviklingen af disse værktøjer, evaluere interessen og indvirkningen — hvad angår energi, økonomi og sociale og miljømæssige forhold — og opstille rammer for disse med henblik på at garantere en sikker, let og økonomisk overkommelig brug;
4. ønsker med nærværende udtalelse at bidrage til de videre overvejelser vedrørende den strategiske ramme for Energiunionen og bifalder mange af hovedbudskaberne i meddelelsen om en ny aftale for energiforbrugere (COM(2015) 339 final), der baner vejen for en energiunion, som sætter borgerne i centrum og kan beskytte de mest sårbare forbrugere. Udvalget opfordrer Europa-Kommissionen til at følge op på meddelelsen inden for en overskuelig fremtid ved at vedtage og gennemføre specifikke og konkrete initiativer på de områder, som anføres i meddelelsen, under behørig hensyntagen til de lokale og regionale myndigheders interesser og erfaringer;
5. gentager i denne forbindelse sin anmodning om, at foranstaltningerne i den tredje energipakke, i direktivet om energieffektivitet og i direktivet om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet gennemføres fuldt ud;

6. anbefaler EU-Kommissionen at foretage en detaljeret analyse af den indsats, de hindringer og de muligheder, der er forbundet med forbrugernes konkrete deltagelse på energimarkederne med henblik på at opnå en dybere indsigt i deres situation og viden om de eventuelle vanskeligheder, de stilles over for, og som kræver nye støtteforanstaltninger fra EU, medlemsstaterne, de lokale og regionale myndigheder eller civilsamfundsorganisationer;

7. understreger den væsentlige rolle, der spilles af de lokale og regionale myndigheder i forbindelse med implementeringen af den europæiske lovgivning på dette område, med hensyn til oprettelse og finansiering af infrastruktur til distribution, måling og styring af energibehovet, styring af den decentraliserede produktion og udbredelse af bedste praksis på lokalt og regionalt plan samt med hensyn til oplysning og rådgivning af energiforbrugerne. Derfor anmoder Det Europæiske Regionsudvalg om at blive inddraget i hver enkelt etape af udarbejdelsen af de fremtidige politikker, EU vedtager på dette område;

8. erklærer i denne forbindelse, at det er absolut nødvendigt at basere enhver fremtidig lovgivning om styring af energibehovet og om decentraliseret produktion af vedvarende energi såvel som om beskyttelse af forbrugerne og deres rettigheder på nærhedsprincippet. Det Europæiske Regionsudvalg anmoder om, at EU tager behørigt hensyn til de lokale og regionale myndigheders kompetencer med henblik på at sikre dem, at indgreb fuldt ud respekterer dette nærhedsprincip;

9. bekræfter sin vilje til fortsat at bidrage til forberedelsen og gennemførelsen af Borgerforummet for Energi og til at deltage aktivt i udarbejdelsen af EU's politikker ved at udforme anbefalinger vedrørende nylige og kommende initiativer og deres sociale og økonomiske konsekvenser på lokalt og regionalt niveau;

10. glæder sig over, at Kommissionen refererer til Borgmesteraftalen ⁽¹⁾. Regionsudvalget minder om, at underskriverne af denne, dvs. de lokale og regionale myndigheder i hele EU, selv er gode eksempler på forbrug af vedvarende energi, og at de frivilligt fremmer god praksis med hensyn til egenproduktion blandt forbrugerne. Udvalget understreger, at over 180 af Regionsudvalgets medlemmer allerede repræsenterer underskrivere af Borgmesteraftalen, og at Regionsudvalget er forpligtet til at fremme denne aftale blandt sine medlemmer og i sine kontakter med lokale og regionale myndigheder i og uden for EU. Udvalget gentager dog, at Borgmesteraftalen ikke er repræsentativ for alle de europæiske lokale og regionale myndigheder. Der bør ikke foretages en forskelsbehandling set i forhold til andre initiativer, der gør det muligt for byer at nærme sig ambitiøse mål ⁽²⁾;

11. henleder Kommissionens opmærksomhed på, at den også bør henvise til Ø-pagten, som er et initiativ, der svarer til Borgmesteraftalen uden at erstatte den. Pagten omfatter flere hundrede undertegnende øer, hvis myndigheder gør et stort arbejde for at nå EU's bæredygtigheds mål inden år 2020;

12. gentager sin anmodning om at blive repræsenteret blandt de vigtige myndigheder, der opstiller regler for energi inden for hele EU (ACER) såvel som på nationalt plan (ANR) ⁽³⁾;

13. påpeger, at enhver vedtagelse af nye mål vedrørende styring af energibehovet og produktionen af vedvarende energi såvel som eventuelle økonomiske eller lignende instrumenter skal respektere proportionalitetsprincippet. Det Europæiske Regionsudvalg anmoder om, at Kommissionen tager hensyn til de konsekvenser, nye forholdsregler kan have for alle lokale og regionale myndigheder, deres budgetter og deres administrative og driftsmæssige kapacitet, ved at tage hensyn til de enkelte typer af enheders særlige karakteristika og vanskeligheder. Udvalget understreger, at forsigtighedsprincippet, der er et grundlæggende element i EU's miljølovgivning, ligeledes bør gælde for EU's energipolitik;

14. erklærer, hvad angår den energimæssige infrastruktur, at forbrugernes selvstændige deltagelse og ansvar (så længe slutforbrugernes økonomiske interesse tilgodeses) kan fremmes via indførelse af intelligente net og målere, der er økonomisk overkommelige og rentable, effektive, i høj grad reducerer tyveri, og som er brugervenlige, sikre og tilpasset forbrugernes behov og forventninger med hensyn til informationer, styring af deres forbrug og en mindre regning;

⁽¹⁾ Se også ENVE-VI/005.

⁽²⁾ Se punkt 25 og 31 i ENVE-VI/006.

⁽³⁾ Se også ENVE-VI/003, punkt 57.

15. understreger vigtigheden af netadministratorernes rolle og specielt af den rolle, administratorerne af distributionsnet spiller i udviklingen af intelligente net på lokalt plan, installation og administration af intelligente målere samt iværksættelse af løsninger til opfyldelse af de nye behov for fleksibilitet (med hensyn til både køb og salg af strøm til nettet) — væsentlige løsninger, for at morgendagens marked kan fungere godt. Udvalget noterer sig Kommissionens intention om på tæt hold at følge gennemførelsen af eksisterende EU-standarder for intelligent måling, intelligente net og informationsforvaltning og er enig i, at dataadgangen skal være effektiv for forbrugerne og ikke diskriminerende for kunderne eller tredjeparter, som udpeges af kunderne. Det ser frem til udviklingen af den nødvendige lovningsramme i forbindelse med strategien for det digitale indre marked og revisionen af EU's generelle forordning om databeskyttelse;

16. understreger, at indførelsen af ny teknologi i mange regioner medfører betydelige omkostninger, da energinfrastrukturen i mange tilfælde er forældede eller ligefrem ikkeeksisterende. Udvalget anser det derfor for nødvendigt, at der udarbejdes en metode på lokalt eller regionalt niveau med henblik på at fastlægge fordelingen af omkostningerne mellem leverandør, forbruger og de lokale eller regionale myndigheder tillige med størrelsen på de tilgængelige tilskud til finansiering af investeringerne. Omstillingen bør foretages på en sådan måde, at man i sidste ende opnår en reduktion af forbrugernes regning. Samtidig finder udvalget det vigtigt, at forbrugerne informeres behørigt vedrørende eventuelle bekymringer de måtte have og om fordelene ved teknologierne og størrelsen på deres eventuelle bidrag, så modstanden mod det nye mindskes;

17. bifalder Kommissionens fokus på det konkrete problem med energifattigdom, der er en særlig udfordring for mange lokale og regionale myndigheder, fordi den må tackles inden for både socialpolitikken og energipolitikken. Udvalget opfordrer Kommissionen til at gå længere end til bare at »forbedre dataindsamlingen« og arbejde hen imod en bred fælles definition af energifattigdom og en passende handlingsplan baseret på et princip om, at adgang til energi er en grundlæggende social ret;

18. understreger betydningen af finansieringen fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFIS), for så vidt angår gennemførelsen af den europæiske økonomiske genopretningsplan og foranstaltninger vedrørende øget energieffektivitet;

19. anmoder om, at EU og medlemsstaterne indfører et regelsæt, som er til fordel for såvel energiforbrugere som for forbrugere, der også producerer energi, og andre energileverandører, som deltager aktivt på detailmarkederne for energi. Det er i øvrigt nødvendigt at indføre tilstrækkelig og let finansiering for lokale og regionale myndigheder, som bidrager til energiomstillingen hen imod bæredygtige og inkluderende detailmarkeder for energi.

Forbedring af forbrugerens adgang til informationer

20. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at en virkelig myndiggørelse af forbrugerne gennem passende foranstaltninger som f.eks. installation af en intelligent måler og forbrugernes adgang til oplysningerne fra denne kræver sensibilisering af borgerne, hvad angår rationel brug af energi, beskyttelse af miljøet — specielt forbedring af luftkvaliteten — og kampen mod den globale opvarmning. Denne sensibilisering skal ledsages af klare og fuldstændige oplysninger om de valg, der tilbydes dem, og som gør det muligt for dem at vælge en bæredygtig forsyning og administration af energi til en overkommelig pris;

21. understreger nødvendigheden af at sikre forbrugernes adgang til enkle, klare, komplette og tilstrækkelige, sikre, pålidelige, gratis og uafhængige oplysninger om energi — både om tilbuddene om levering, kontrakterne, deres rettigheder og pligter og om de produkter og serviceydelser, herunder også europæiske og nationale tilskud, der eventuelt vil kunne hjælpe dem med at reducere deres forbrug og størrelsen af deres regning samt med at erhverve deres eget udstyr til energiproduktion og få det til at fungere. Dette omfatter behovet for målrettet information til de mest sårbare forbrugere i et passende format (herunder til dem, der har begrænset kendskab eller adgang til elektronisk kommunikation);

22. understreger, at de lokale og regionale myndigheder som de instanser, der er nærmest borgerne, kan yde forbrugerne vigtig hjælp og rådgivning, og kan indføre en kultur, der begunstiger initiativer på lokalt plan. Udvalget pointerer dog, at der er brug for flere ressourcer for at sætte de lokale og regionale myndigheder i stand til fuldt ud at udnytte deres potentiale i denne henseende og til at udvikle innovative løsninger.

Tilpasning af efterspørgslen

23. Det Europæiske Regionsudvalg foreslår indførelse af nye krav og incitamenter for administratorer af transport- og distributionsnet med henblik på at øge energinettens fleksibilitet ved hjælp af intelligente systemer, energiopbevaring og konverteringer mellem energibærere;

24. bemærker, at der bør etableres rimelige konkurrencebetingelser for alle fremtidige aktører, som producerer og distribuerer energi og/eller leverer nye serviceydelser med henblik på f.eks. at muliggøre netfleksibilitet og integration af energi, der produceres af producent-forbrugere (herunder aggregatorer);

25. henleder Kommissionens opmærksomhed på, at energipolitikken bør bidrage til at reducere vægten af energi i husholdningernes og virksomhedernes budgetter og følgelig størrelsen af deres slutregninger. I denne forbindelse bekymrer det Det Europæiske Regionsudvalg, at tilpasningen af efterspørgslen i nogle tilfælde risikerer at udsætte forbrugerne for ændringer på engros- og detailmarkederne, som kan medføre kraftige prisstigninger, som forbrugerne ikke vil kunne gøre noget imod. Der bør derfor tilbydes prismodeller med garanterede og langsigtede priser med henblik på at beskytte forbrugerne imod enhver afvigelse. Forbrugerne bør også informeres om, hvordan de kan udnytte og drage fordel af varierende børsnoterede energipriser.

Foranstaltninger for at lette leverandørskift

26. Det Europæiske Regionsudvalg er enig i, at disse problemer i visse tilfælde kan sidestilles med et »markedssvigt« i energisektoren, og at mangel på konkurrence kan udgøre en alvorlig hindring for et mere forbrugervenligt marked. Udvalget er dog af den opfattelse, at en reguleringsproces kun bør indføres under behørig hensyntagen til de forskellige interessenter, herunder lokale og regionale myndigheders og sårbare forbrugeres, specifikke behov;

27. beklager kompleksiteten, længden af fristerne og den overbureaukratiske arbejdsgang i forbindelse med procedurerne for ændring af leverandør og opfordrer de forskellige kontrolorganer til at sørge for, at den gældende lovgivning om betingelserne for leverandørskift føres ud i livet;

28. støtter Kommissionens løfte om at sikre, at den enkelte forbruger har adgang til mindst ét »uafhængigt og efterprøvet sammenligningsredskab«. Disse sammenligningsværktøjer skal være klare, komplette, pålidelige og uafhængige, brugervenlige og gratis. De skal gøre det muligt at sammenligne de gældende kontrakter med tilbuddene på markedet. Da leverandørerne har en tendens til at give varierede tilbud, idet de inkluderer serviceydelser i kontrakten om levering af energi, skal sammenligningsværktøjerne gøre det muligt at sammenligne de forskellige foreslåede »pakker«, samtidig med at man kan nøjes med at sammenligne komponenten »energi« i disse;

29. foreslår, at der lanceres oplysningskampagner om leverandørskift på initiativ af reguleringsmyndighederne på energiområdet, de lokale og regionale myndigheder og forbrugerorganisationerne. Disse kampagner kunne referere til eksisterende sammenligningsværktøjer;

30. erklærer, at Kommissionen og de nationale og regionale kontrolmyndigheder bør sørge for et godt forløb af procedurer for leverandørskift, og at forbrugerne — især de mest sårbare — får adgang til specialrådgivning om valg af leveringskontrakt og til hjælp til at skifte leverandør og/eller kontrakt;

31. opfordrer til, at EU indfører ambitiøse bestemmelser om forkortelse af overgangsperioden, når en kunde skifter fra en leverandør til en anden og om automatisering af overgangsproceduren;

32. ønsker spørgsmål om handelspraksis og agentvirksomhed vedrørende levering af energi lagt i fastere rammer på europæisk plan med henblik på at mindske prismæssige afvigelser og eliminere urimelig praksis på dette område. I denne forbindelse opfordrer Det Europæiske Regionsudvalg til øjeblikkelig og fuldstændig implementering af direktivet om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne og af direktivet om forbrugerrettigheder;

33. anmoder om, at der skabes faste rammer for samlede energiindkøb til offentlige institutioner, husholdninger og virksomheder, og at sådanne fremmes. Disse operationer skal forbedre markedets funktion, garantere retten til adgang til energi for alle og lette denne adgang, således at forbrugernes energiregning reduceres effektivt og varigt.

Forbedring af regningernes læselighed og sammenlignelighed

34. Det Europæiske Regionsudvalg anmoder om, at EU gennemgår de forskellige komponenter i energiregningen med henblik på udarbejdelse af en »standardregning«, som på europæisk plan indeholder en række standardelementer, der er letlæselige, klare og sammenlignelige, og som kan sætte forbrugerne i stand til at optimere deres energianvendelse. Det Europæiske Regionsudvalg støtter i den forbindelse det initiativ, der er taget af Rådet af Europæiske Energiregulatorer og har til formål at foreslå harmoniserede definitioner af forskellige elementer, der skal være indeholdt i energiregninger;

35. opfordrer til, at denne standardisering ledsages af et obligatorisk krav om, at den endelige regning skal indeholde oplysninger om de gratis værktøjer og serviceydelser, der er til rådighed til sammenligning af leveringstilbud samt oplysninger og et bilag til husholdninger og virksomheder vedrørende beskyttelse af forbrugerrettigheder;

36. anmoder medlemsstaterne om at udarbejde værktøjer og serviceydelser, der letter husholdningers og virksomheders forståelse af regningerne, og som gør det muligt at analysere disse og om nødvendigt at rådgive og bistå slutkunderne i forbindelse med de tiltag, som måtte vise sig nødvendige for at få rettet de konstaterede uregelmæssigheder, eller at henvise forbrugerne til de kontrakter, som bedst passer til deres behov;

37. anbefaler, at regninger og alle oplysninger, som udsendes af leverandører til deres kunder, skal kunne sendes i den form, disse ønsker det, dvs. som brev eller elektronisk, uden nogen forskelsbehandling;

38. understreger, at sårbare forbrugere især kan tænkes at få problemer med at afgøre, hvilke priser der er de mest fordelagtige på det meget omfattende marked, og at de ofte søger hjælp fra det nærmeste forvaltningsniveau. Følgelig anmoder Det Europæiske Regionsudvalg EU om at understøtte de lokale og regionale myndigheder gennem etablering af coaching- og mentorordninger på energiområdet, hvis ikke medlemsstaterne gør det.

Forbedring af måleresultatet

39. Det Europæiske Regionsudvalg erklærer, at forbrugerne bør have let adgang til deres målerresultater på forskellige måder (på den intelligente måler selv, online, via en detaljeret opgørelse på deres månedlige energiregning, ved hjælp af et individuelt bilag etc.);

40. understreger, at forbrugerne bør informeres på en forståelig måde om administrationen af målerresultaterne og brugen af deres forbrugsdata, idet det skal præciseres, hvilke oplysninger der indsamles og opbevares, hvor tit og i hvor lang tid;

41. understreger nødvendigheden af på europæisk plan at indføre stramme regler for sikkerheden og beskyttelsen af privatlivet, for så vidt angår målerdata.

Understøttelse af og fastsættelse af regler for udviklingen af intelligente målere, forskning og innovation

42. Det Europæiske Regionsudvalg gentager sine opfordringer til at fremskynde indførelsen af intelligente systemer, såvel når det gælder nettene og producenterne/forbrugerne, en optimering af hele systemet og etableringen af intelligente målere, som når det drejer sig om væsentlige elementer for en effektiv administration af efterspørgslen, hvilket forudsætter en aktiv inddragelse af forbrugerne;

43. opfordrer til på europæisk plan at indføre stramme regler for brugen af intelligente målere og valget af anvendelser og funktionaliteter for disse, idet der mindes om, at formålet med anvendelsen er at rationalisere og reducere forbruget. I denne forbindelse opfordrer udvalget til, at enhver ny teknologi, inden den indføres, gøres til genstand for en evaluering af dens eventuelle energimæssige, økonomiske, sociale og miljømæssige påvirkning, hvis den pågældende teknologi skal indføres som standard;

44. anmoder EU og medlemsstaterne om at prioritere forskning vedrørende administration og reduktion af forbruget, forskydning og udjævning af belastningen, etablering af målesystemer, intelligent, sikker, pålidelig og rentabel distribution og transmission samt opbevaringssystemer til industrien og husholdningerne;

45. understreger, at udviklingen og driften af byer har uhyre stor indvirkning på energibehovet, da byerne står for mellem 60 % og 80 % af verdens energiforbrug og for en næsten tilsvarende andel af CO₂-emissionerne. Derfor kan et europæisk innovationspartnerskab for intelligente byer og fællesskaber og andre forretningsmodeller samt nyskabende finansiering spille en væsentlig rolle for at lette udbredelsen af intelligente teknologier inden for energiområdet.

Mulighed for, at lokale og regionale myndigheder og borgere kan deltage i energimarkedet

46. Det Europæiske Regionsudvalg beklager, at meddelelsen kun anerkender de lokale og regionale myndigheders rolle i den snævert afgrænsede kontekst »øget forbrugerdeltagelse« og specifikt Borgmesteraftalen, men ikke peger på de lokale og regionale myndigheder som aktører i f.eks. de generelle konklusioner, hvor yderligere tiltag skønnes nødvendige »på medlemsstatsniveau, og [gennem] fælles initiativer fra industrien, forbrugerorganisationer og nationale tilsynsmyndigheder«. Udvalget tilskynder derfor Kommissionen til mere generelt at inddrage det lokale og regionale perspektiv i sine fremtidige foranstaltninger på dette område, ikke mindst som energiproducenter og -leverandører;

47. mener, at intelligent måling også kan være et vigtigt redskab til at tackle problemet med energifattigdom, men minder samtidig om, at det er nødvendigt at sikre, at teknologi til intelligent måling ikke fører til overdrevent store udgifter for forbrugerne og/eller overdreven begrænsning af deres energianvendelse;

48. Det Europæiske Regionsudvalg anmoder EU og medlemsstaterne om at sørge for, at de lokale og regionale myndigheder og lokale energivirksomheder kan nyde godt af tilstrækkelig og let tilgængelig finansiering til gennemførelse af politikker og projekter inden for energieffektivitet og -produktion og anvendelse af fornyelig energi, f.eks. til at yde energirådgivning. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer til, at EU inkluderer dette element i alle fremtidige finansieringsprogrammer på dette område;

49. foreslår, at der etableres et klart regelsæt, som giver nem adgang til intelligente net for energi produceret af forbrugeren og letter og indskrænker tidsrøvende procedurer i forbindelse med bevilling af licenser/autorisationer samt afskaffer andre administrative og juridiske vanskeligheder, som forhindrer en virkelig konkurrence;

50. anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at opstille et passende regelsæt med henblik på at garantere retfærdige konkurrencevilkår for nye aktører på markedet, som er producent-forbrugere, og at indføre tilstrækkelige incitamenter og de nødvendige garantier for at stimulere det decentraliserede forbrug af egen vedvarende energi og en rimelig pris for den producerede energi;

51. konstaterer, at der findes adskillige eksempler på god praksis med hensyn til forbrugernes deltagelse i god administration af forbruget og i den decentraliserede produktion af fornyelig energi. Udvalget understreger sin vigtige rolle i forbindelse med udvekslingen af bedste praksis;

52. understreger specielt det kolossale potentiale i individuel og kollektiv egenproduktion af fornyelig energi, der findes lokalt, og anmoder EU om at analysere de hindringer for udvikling af sådanne initiativer med hensyn til regler og finansiering, der blandt andet er knyttet til den nødvendige tilpasning af de eksisterende elnet til mekanismerne for produktion til eget forbrug. Disse hindringer modarbejder udviklingen af sådanne initiativer, og udvalget anmoder EU om at indføre forholdsregler, der vil gøre det muligt at overvinde disse vanskeligheder. I denne sammenhæng understreger Det Europæiske Regionsudvalg, at begrebet »ejerskab« er vigtigt for at få borgerne til at deltage effektivt i energiomstillingen, og slår til lyd for, at man er særlig opmærksom på forbrugere, som ikke har de praktiske eller økonomiske midler til at investere i teknologier til egenproduktion. Udvalget fremhæver endvidere den betydningsfulde rolle, som de lokale og regionale myndigheder kan spille ved at organisere eller støtte lokale initiativer for kollektive og kooperative ordninger eller egenproduktionsordninger for energiproduktion, -distribution og -forbrug;

53. hilser initiativet fra Borgerforummet for Energi velkomment, idet det dog understreges, at det ville være ønskeligt at etablere andre midlertidige strukturer og mekanismer, så energiforbrugerne kan udtrykke deres synspunkter i god tid og således påvirke de valg, der foretages på energimarkederne.

Bruxelles, den 7. april 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*
